

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

BÙI NGỌC LÂM

**PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG LẬP KẾ HOẠCH HỌC TẬP
CHO SINH VIÊN ĐẠI HỌC TRONG ĐÀO TẠO
THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2014

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

BÙI NGỌC LÂM

**PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG LẬP KẾ HOẠCH HỌC TẬP
CHO SINH VIÊN ĐẠI HỌC TRONG ĐÀO TẠO
THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ**

Chuyên ngành: Lý luận và lịch sử giáo dục

Mã số: 62.14.01.02

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: 1. PGS.TS Nguyễn Đức Trí

2. TS. Trần Anh Tuấn

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận án là trung thực và chưa từng công bố trong bất kì công trình nào khác.

Tác giả luận án

Bùi Ngọc Lâm

MỤC LỤC

Trang phụ bìa	
Lời cam đoan.....	i
Mục lục.....	ii
Danh mục các ký hiệu, các chữ viết tắt.....	ix
Danh mục bảng biểu.....	x
Danh mục các hình.....	xi
MỞ ĐẦU	1
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG LẬP KẾ HOẠCH HỌC TẬP CHO SINH VIÊN ĐẠI HỌC TRONG ĐÀO TẠO THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ.....	7
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu	7
1.1.1. Các nghiên cứu ở nước ngoài.....	7
1.1.2. Các nghiên cứu ở Việt Nam	11
1.2. Kỹ năng lập kế hoạch học tập của sinh viên trong đào tạo theo học chế tín chỉ ..	14
1.2.1. Đặc điểm hoạt động học tập của SV trong đào tạo theo học chế tín chỉ.....	14
1.2.2. Kế hoạch học tập của sinh viên trong đào tạo theo học chế tín chỉ	20
1.2.3. Kỹ năng lập kế hoạch học tập trong đào tạo theo học chế tín chỉ.....	30
1.3. Phát triển kỹ năng lập kế hoạch học tập cho sinh viên đại học trong đào tạo theo học chế tín chỉ.....	39
1.3.1. Phát triển kỹ năng lập kế hoạch học tập cho SV trong ĐTTC theo các tiếp cận giáo dục hiện đại.....	39
1.3.2. Khái niệm, nội dung và con đường phát triển kỹ năng lập kế hoạch học tập cho SV trong ĐTTC.....	43
1.3.3. Các mức độ phát triển kỹ năng lập kế hoạch học tập trong ĐTTC	45
1.3.4. Các giai đoạn của quá trình phát triển kỹ năng lập kế hoạch học tập trong ĐTTC ..	48
1.3.5. Những điều kiện rèn luyện và phát triển KN lập KHHT cho sinh viên trong ĐTTC.....	51

KẾT LUẬN CHƯƠNG 1.....	57
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG LẬP KẾ HOẠCH HỌC TẬP CHO SINH VIÊN ĐẠI HỌC TRONG ĐÀO TẠO THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ	
2.1. Khái quát chung về khảo sát thực trạng.....	60
2.2. Kết quả khảo sát.....	63
2.2.1. Thực trạng kỹ năng lập kế hoạch học tập của sinh viên trong đào tạo theo học chế tín chỉ.....	63
2.2.2. Thực trạng phát triển kỹ năng lập kế hoạch học tập cho SV trong ĐTTC.....	75
2.2.3. Thực trạng những điều kiện, yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển KN lập KHHT của SV trong ĐTTC.....	85
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	89
Chương 3. QUY TRÌNH VÀ BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG LẬP KẾ HOẠCH HỌC TẬP CHO SINH VIÊN ĐẠI HỌC TRONG ĐÀO TẠO THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ.....	91
3.1. Đề xuất quy trình phát triển kỹ năng lập KHHT cho sinh viên trong ĐTTC.....	91
3.1.1. Nguyên tắc đề xuất quy trình phát triển kỹ năng lập KHHT cho sinh viên.....	91
3.1.2. Thiết kế quy trình phát triển kỹ năng lập KHHT cho SV trong ĐTTC.....	92
3.2. Biện pháp phát triển kỹ năng lập kế hoạch học tập cho SV trong ĐTTC.....	99
3.2.1. Cung cấp tri thức cho SV về ĐTTC và về lập KHHT trong ĐTTC.....	99
3.2.2. Phát huy hiệu quả các hoạt động tư vấn cho SV lập KHHT của CVHT trong ĐTTC.....	101
3.2.3. Tích hợp rèn luyện KN lập KHHT trong quá trình giảng dạy các môn học.....	107
3.2.4. Phát huy sự chủ động của SV và tác động của nhóm bạn trong quá trình rèn luyện KN lập KHHT.....	109
3.2.5. Thiết kế các mẫu kế hoạch học tập trong ĐTTC và trợ giúp SV sử dụng các phần mềm lập kế hoạch.....	112

3.2.6. Theo dõi, kiểm tra việc thực hiện và trợ giúp SV điều chỉnh KHHT	116
3.2.7. Môi quan hệ giữa các biện pháp.....	118
3.3. Thực nghiệm phát triển KN lập KHHT trong ĐTTC	119
3.3.1. Những vấn đề chung về thực nghiệm.....	119
3.3.2. Kết quả thực nghiệm của 2 lớp K57 SP- Văn và Lớp K57 SP- Sử.....	125
3.3.3. Kết quả thực nghiệm của lớp NHBH - K2012B (Nghiên cứu điển hình)	131
3.3.4. Đánh giá chung về kết quả thực nghiệm tác động.....	134
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3.....	136
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	137
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN	
QUAN ĐẾN LUẬN ÁN	143
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	144
PHỤ LỤC	- 1 -

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Bộ GD&ĐT	Bộ Giáo dục và Đào tạo
CVHT	Cổ vấn học tập
ĐC	Đối chứng
ĐHGD – ĐHQGHN	Đại học giáo dục – Đại học quốc gia Hà Nội
ĐHSP-ĐHTN	Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên
ĐTTC	ĐTTC
GV	Giảng viên
KH	Kế hoạch
KHHT	Kế hoạch học tập
KN	Kỹ năng
KNHT	Kỹ năng học tập
NL	Năng lực
PĐT	Phòng đào tạo
SV	Sinh viên
TC	Tín chỉ
TN	Thực nghiệm

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1. Mẫu khách thể điều tra là giảng viên	61
Bảng 2.2. Mẫu khách thể điều tra là sinh viên	62
Bảng 2.3. Kết quả kiểm định độ tin cậy Alpha của toàn bộ thang đo	63
Bảng 2.4. Kết quả nhận thức về vai, trò ý nghĩa của KHHT đối với SV trong ĐTTC ...	64
Bảng 2.5. Kết quả nhận thức các nội dung cơ bản cần có của KHHT	65
Bảng 2.6. Mức độ khó khăn về KN lập KHHT của SV so với các KNHT khác trong ĐTTC	67
Bảng 2.7. Kết quả đánh giá mức độ các KN lập KHHT của SV trong ĐTTC.....	70
Bảng 2.8. Nhận thức về tầm quan trọng của việc phát triển KN lập KHHT cho SV....	76
Bảng 2.9. Kết quả mức độ cần thiết và mức độ thực hiện các công việc của GV và SV (theo lát cắt nhóm khách thể).....	81
Bảng 2.10. Kết quả đánh giá của GV và SV về các hoạt động nhằm phát triển KN lập KHHT cho SV trong ĐTTC.....	84
Bảng 2.11. Mức độ ảnh hưởng của những điều kiện bên trong và các yếu tố khách quan bên ngoài đến sự phát triển KN lập KHHT của SV.....	86
Bảng 3.1. Sự thay đổi nhận thức về nội dung cơ bản của bản KHHT của SV nhóm ĐC và nhóm TN trước và sau TN	125
Bảng 3.2. Sự thay đổi KN lập KHHT của lớp TN K57 SP- Văn (n=56) so với lớp ĐC là K57 Sp- Sử (n=47)SV trước và sau TN.....	128
Bảng 3.3. Sự thay đổi KN lập KHHT của SV lớp NHBH-K2012B trước và sau TN (lần I, ngày 26/11.2012).....	132
Bảng 3.4. Sự thay đổi KN lập KHHT của SV lớp NHBH-K2012B trước và sau TN (lần II, ngày 02/12.2012)	132

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1. Các giai đoạn phát triển KN lập KHHT cho SV đại học trong ĐTTC....	50
Hình 2.1. Biểu đồ đánh giá của GV và SV về tầm quan trọng của việc việc phát triển KN lập KHHT cho SV trong ĐTTC	76
Hình 2.2. Biểu đồ nhận thức về sự cần thiết phát triển KN lập KHHT cho SV theo quy trình.....	79
Hình 2.3. Biểu đồ mức độ ảnh hưởng của những điều kiện bên trong và những yếu tố khách quan bên ngoài đến sự phát triển KN lập KHHT của SV.....	88
Hình 3.1. Sơ đồ quy trình phát triển KN lập KHHT.....	92
Hình 3.2. Các tác nhân trợ giúp phát triển KN lập KHHT cho SV	99
Hình 3.3. Biểu đồ Mức độ thay đổi nhận thức về các nội dung cơ bản của bản KHHT theo TC của SV nhóm ĐC và TN trước và sau TN.....	127
Hình 3.4. Biểu đồ Sự thay đổi KN lập KHHT của SV nhóm ĐC và TN sau TN...	130

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Ở Việt Nam, ĐTTC đã được triển khai ở các cơ sở giáo dục đại học theo quy định của Bộ GD&ĐT. Năm 2007, Bộ GD&ĐT đã ban hành “Quy chế Đào tạo đại học và cao đẳng hệ chính quy theo hệ thống tín chỉ” (Ban hành kèm theo Quyết định số 43/2007/QĐ-BGDĐT ngày 15 tháng 8 năm 2007 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT). Theo chủ trương của Bộ GD&ĐT, năm 2011 là hạn cuối cùng để các trường liên quan phải chuyển đổi sang hệ thống đào tạo mới này [7].

ĐTTC là phương thức đào tạo xuất phát từ người học và vì người học. Vai trò chủ động của người học được coi là yếu tố quyết định toàn bộ tiến trình tích lũy kiến thức. SV hoàn toàn quyết định KHHT khóa học, năm học và từng học kỳ, ... cho phù hợp với năng lực học tập và hoàn cảnh cụ thể của mình. Do đó, việc lập KHHT trước đây vốn xuất phát từ yêu cầu của khoa, của nhà trường không còn phù hợp nữa mà đòi hỏi người học phải tích cực, chủ động lập KHHT của riêng mình. Hay nói một cách khác, để thích ứng trong ĐTTC, mỗi SV đại học cần phải biết lập KHHT và như vậy họ cần được trang bị, rèn luyện để sớm có được các KN lập KHHT.

Việc lập KHHT trong ĐTTC sẽ giúp SV xác định được các mục tiêu cụ thể trong từng giai đoạn và các biện pháp, phương tiện để đạt được mục tiêu đó; Giúp SV quản lý và sử dụng có hiệu quả quỹ thời gian của mình; Giúp SV thích ứng tốt nhất với sự thay đổi trong mô hình đào tạo của nhà trường... Nghiên cứu tại trường Đại học Wyoming, Washington, D. C. (2009) đã chỉ ra rằng lập KHHT là thiết yếu cho định hướng học tập tốt của SV [106]. Bên cạnh đó, lập KH tốt sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động kiểm tra, giám sát hiệu quả công việc. Như vậy, việc lập KHHT đồng nghĩa với việc có được con đường đúng đắn để đạt được mục tiêu học tập đã đề ra và quyết định đối với kết quả học tập của SV.